

“ПОДИР СЕНКИТЕ НА ОБЛАЦИТЕ” КАТО КНИГА НА ЖИВОТА

Петър Велчев

Той пръв даде собствената душа
на поета като затворен и достатъчен
за себе си свят, разкри нейните
дълбочини и хаотичност.

Васил Пундев

Предмет на тази студия е не само, и не толкова, една Яворова поетична книга - па макар и тя да е главната му и единствена антологична книга, плод на личен авторски подбор и собствено-редакционна редакция, осъществена много грижливо и дори някак педантично.

При това и подборът и авторските поправки са окончателни, завършени броени дни преди самоубийството, т.е. на самия праг на смъртта. Някакъв своего рода завет, някакво “завинаги”, неподлежащо на каквато и да е ревизия.

Без да се подценява цялата покъртителност на единичния, индивидуален психологически акт, той вече има значение днес за нас - като издатели и тълкуватели на Яворовото наследство. Проблемът представя значителен литературно-исторически интерес в контекста на българската - и не само българската поезия. Явлението е рядко, бих казал уникално.

Яворов приживе, т.е. през своя недълъг, 36-годишен житейски път, издава три поетични книги и множество лирически цикли в периодичния литературен печат. След “Стихотворения” (1901) и “Безсъници” (1907) той оглежда онова, което е създал в българската поезия, подбирайки най-доброто. Така се появява книгата “Подир сенките на облаците”, издание на Ал. Паскалев (1910).

За Яворовата изключителна самовзискателност говори дори едно просто сравнение на цифри. От общо 185 написани от него в периода 1895-1910 г. стихотворения и лирически поеми, в третата си, рекапитулационна книга “Подир сенките на облаците” (с подзаглавие “Отбрани стихотворения”) той включва само 118.